
US 28/10 Rapport og planer (2009–2010)

ePhortesak: 2010/799
Møtedag: 25.03.2010

Saksansvarlig: Eli Løvaas Kolstø
Informasjonsansvarlig: Per Ramvi

Saken gjelder:

Universitetet i Stavanger utarbeider hvert år dokumentet Rapport og planer. Plandelen for 2010, som er institusjonens mål slik de meldes inn til Kunnskapsdepartementet (KD) etter oppsatt målstruktur, ble behandlet av styret i november 2009, sak 123/09.

I denne saken legges både Rapport 2009 og planer for 2010 frem som et samlet dokument.

Rapport for 2009 gir en vurdering av samlet måloppnåelse for universitetet. I vurderingen trekkes utvikling i styringsparametere inn. Slik universitetsdirektøren ser det har UiS i store trekk nådd målsettingene i 2009 innenfor de fem sektormålene med tilhørende virksomhetsmål, selv om resultater på de kvantitative styringsparametrene viser noe varierende grad av måloppnåelse.

Av resultater for 2009 vil universitetsdirektøren særlig fremheve:

- UiS har nådd målene både på primærsøkere pr. studieplass og for antall registrerte studenter.
- Universitetet økt studiepoengproduksjonen med 350 60-studiepoengsenheter.
- Det er en betydelig økning i antall utreisende studenter ved UiS. Økningen i antall studenter som har fullført et utenlandsopphold er 60 % i forhold til året før.
- Antall uteksaminerte doktorgradskandidater er 29.
- Publikasjonspoeng pr undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling viser en positiv trend, økningen sammenlignet med 2008 er på 29 %.
- Omfanget av eksternt finansiert virksomhet (BOA) ved UiS stiger.

Når det gjelder planer for 2010 vil styret og ledelsen særlig ha fokus på realisering av viktige elementer i strategiplan 2009–2020, med vekt på:

- Ytterligere å konkretisere utviklingsideen om "Norges nyskappingsuniversitet"
- Omstilling og utvikling, herunder tydeligere faglig profilering
- Arbeidsmiljø og trivsel, bl.a. med oppfølging av medarbeiderundersøkelsen
- Nasjonalt strategisk samarbeid med prioritet på Sørvestlandet (UiA/UiS og også UiB samt HiB, HSH og MHS), og Nordområdene (UiT)
- Internasjonalt strategisk samarbeid med felles søknad med UiA, om opptak som medlem i ECIU og bilateralt samarbeid med utvalgte universiteter

Forslag til vedtak:

Styret godkjenner Rapport og planer (2009–2010), og vil særlig påpeke den positive utviklingen for en del viktige parametere for videreutviklingen av UiS som universitet.

Stavanger, 17. mars 2010

Per Ramvi
universitetsdirektør

Saksutredning: US 28/2010 Rapport og planer (2009– 2010)

Innledning

Universitetet i Stavanger utarbeider hvert år dokumentet *Rapport og planer*. Plandelen for 2010, som er institusjonens mål slik de meldes inn til Kunnskapsdepartementet (KD) etter oppsatt målstruktur, ble behandlet av styret i november, sak 123/09. I det plandokumentet som legges fram her, er måltabellene oppdatert med resultatoppgjøret for 2009. I saken ble styret informert om at rapportdelen for 2009 ville bli lagt fram som egen sak.

I denne saken legges både Rapport 2009 og planer for 2010 frem som et samlet dokument. *Rapport og planer (2009–2010)* hadde rapporteringsfrist 1. mars til KD. Eventuelle endringer vil bli ettersendt KD.

Universitetene fikk i 2009 fem overordnede mål innenfor utdanning og internasjonalisering, forskning samt faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid, formidling samt faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid, organisasjon/ressurser og museal virksomhet av departementet. Til disse fem sektormålene har UiS knyttet noen mer spesifikke virksomhetsmål. Disse målene, sammen med kvalitative og kvantitative styringsparametere, skal avspeile institusjonens strategier og egenart.

Rapport for 2009 gir en vurdering av samlet måloppnåelse for universitetet. I vurderingen trekkes utvikling i styringsparametere inn. Departementet har gitt tydelige signaler om at styringsparametere kun skal brukes for å støtte opp om helhetsvurderingene. I de tilfeller det er påfallende avvik mellom mål og oppnådde resultater, kan disse særskilt kommenteres. Ellers er departementet opptatt av å få en vurdering av hva institusjonen ser på som de viktigste utfordringene for god måloppnåelse.

Nytt for *Rapport og planer (2009–2010)* er at risikovurdering for UiS er sammenføyd til planbiten i dokumentet. Dette i forbindelse med implementeringen av risikostyring som del av mål- og resultatstyring i UH-sektoren. Risikovurdering for UiS ble behandlet av styret i november 2009. I risikovurderingen er hovedmålet å fortsette universitetsutviklingen, og for hovedmålet er det satt syv kritiske suksessfaktorer med tilhørende vurdering av risiko.

Resultatrapportering 2009 og planer for 2010

Universitetsdirektøren mener at universitetet i hovedsak har nådd målene for 2009 innenfor de fem sektormålene med tilhørende virksomhetsmål og styringsparametere. Imidlertid viser resultater på enkelte av styringsparametrene noe varierende grad av måloppnåelse. Dokumentet *Rapport og planer (2009–2010)* ble sendt Kunnskapsdepartementet innen fristen 1. mars, og inkluderte søknad om SAK-midler 2010 (Samarbeid, Arbeidsdeling og Konsentrasjon).

Sektormål 1: utdanning og internasjonalisering

UiS skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.

I 2009 ble kvalitetssystemet ved UiS på nytt godkjent av NOKUT. Selv om UiS under ett er tilfreds med kvalitetssystemet er det registrert områder der forbedring er ønskelig, herunder en bedre forankring i fagmiljøene.

UiS har i 2009 økt studenttallet med 8,4 % sammenlignet med 2008 (høsttall). Videre har UiS for 2009 hatt en nedgang i studiepoengproduksjon pr student per år, men UiS ligger fremdeles over gjennomsnittet til landets universiteter for denne parameteren.

Gjennom økt satsing på engelske studietilbud vil UiS øke oppmerksomheten mot internasjonalisering. UiS ønsker dessuten å satse på tette strategiske samarbeid med utvalgte universiteter i utlandet som støtter opp om våre hovedsatsinger. Etter en bevisst satsing på tilrettelegging for utreisende studenter, ser vi en markert oppgang i antall studenter som har fullført et utenlandsopphold i 2009. Økningen er 60 % i forhold til 2008. Et realistisk mål for UiS er at alle studenter skal ha et relevant tilbud om et studieopphold i utlandet som del av graden sin hjemme innen 2020.

Arbeidet med utvikling av fagporteføljen og faglig profil ved UiS er forankret i universitetets langsiktige strategi (2009–2020) og fakultetenes handlingsplaner, og er et resultat av strategiske vurderinger og avveininger der en søker å ivareta både hensynet til bredde i utdanningstilbudet og samtidig peke ut strategiske satsingsområder. Det tilstrebes å utvikle robuste studieprogrammer med fullverdige utdanningsløp. Samtidig er det et mål å sikre fordypning og bachelornivå samt å sikre koplingen mellom bachelor- og masternivå innenfor ulike studier. Det har

vært rettet særlig fokus på studieprogramportefølje for å få en tydeligere profil og å øke bruk av fellesemner på tvers av program.

UiS har utstrakt samarbeid med Stavanger Universitetssykehus (SUS) om utdanning og forskning og det arbeides konkret med en doktorgradsplattform innenfor biologisk kjemi og medisin. Med utgangspunkt i SUS' og UiS' samlede kompetanse, kan UiS innen kort tid etablere et studietilbud for 40 nye medisinerstudenter. UiS ønsker derfor å delta i den nasjonale planleggingen av kapasitetsøkning innen medisinerutdanningen.

Sektormål 2: forskning samt faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid

UiS skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid.

Publiserings- og formidlingsaktiviteten ved UiS er stigende. UiS hadde i 2009 den største prosentvise økningen i publiseringspoeng av alle universitetene i landet.

Ved utgangen av 2009 har universitetet etablert i alt 23 programområder for forskning (noen av programområdene er etablert som forskningssentre), der formålet er å opprette uformelle forskergrupper med et definert felles forskningsprogram. Rapportene fra programområdene viser en omfattende publiserings- og formidlingsaktivitet, og at det arbeides systematisk for å skaffe eksterne ressurser. Rapportene viser også hvordan programområdene støtter opp under MA- og ph.d.-programmene ved UiS.

Doktorgradsutdanningen ved UiS er foreløpig ung, og en del ph.d.-programmer har vært i funksjon i for kort tid til at det er mulig å måle gjennomstrømning. UiS har i 2009 gjennomført flere tiltak for å legge til rette for å bedre gjennomstrømning i programmene. UiS har også utarbeidet en *Strategisk handlings- og utviklingsplan for forskerutdanningen ved UiS (HUFU)* som også omfatter fremdrift og gjennomstrømning. Målet for antall uteksaminerte doktorgradskandidater i 2009 var 30, og resultatet for 2009 viser 29 uteksaminerte doktorgradskandidater. I 2008 ble 12 doktorgradskandidater uteksaminert ved UiS.

Antall stipendiater fortsetter å øke ved UiS, og det er spesielt gledelig med økningen i kategorien "næringslivsstipendiater". Ved utgangen av 2009 er det 222 doktorgradsavtaler, hvorav 144 finansieres med eksterne midler, og 78 finansieres fra KD.

Sektormål 3: formidling samt faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid

UiS skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. UiS skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.

UiS medvirker til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid gjennom å formidle sine forskningsresultater lokalt, nasjonalt og internasjonalt, gjennom akkrediterte vitenskapelige bidrag og populærvitenskapelige framstillinger (eksempelvis fag- og lærebøker, artikler, kronikker, konferanseforedrag/foredrag, radio- og TV program, internett osv.) I 2009 er det registrert 1 915 slike faglige bidrag fra ansatte ved UiS. Av de 1 915 er 508 vitenskapelige publikasjoner. Dette er en økning i vitenskapelige publikasjoner på 36 % sammenlignet med 2008.

Kommersialiseringsaktiviteten ved UiS er organisert gjennom vår TTO, Prekubator ¹. Prekubator utvikler og forvalter forretningsideer for UiS og IRIS, herunder FORNY-ordningen. Når det gjelder mottatte forretningsideer i 2009 er målet om 15 oppnådd. Målet om 2 nyopprettede selskaper i 2009 er ikke oppnådd, men disse etableringene er i prosess og forventes å være på plass i 2010.

I forbindelse med problemstillingene rundt publiserings- og eiendomsrett til forskningsresultater har UiS i 2009 vedtatt en IPR-policy ², og det arbeides nå med revisjon av personalavtaler og kontraktsmaler for IPR.

Sektormål 4: organisasjon og ressurser

UiS skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivaretatt innenfor rammen av disponible ressurser.

UiS har hatt ambisiøse mål for utviklingen av institusjonen og som en følge av det, en betydelig vekst i aktiviteten. Gjennom intern fordeling over tid har UiS tildelt midler til å bygge opp og styrke forskningen ved institusjonen. UiS er et ungt universitet, og systematisk prioritering av forskningen har vært ansett som en nødvendig del av

¹ Prekubator er et AS som eies av UiS sammen med IRIS, Ipark, SUS og Nofima.

² Intellectual Property Rights

universitetsutviklingen. For 2009 har UiS opplevd en positiv vekst i eksterne midler dvs. bidrags- og oppdragsfinansierte aktiviteter.

Ambisjonene vil fortsatt være høye, men det totale aktivitetsnivået, uttrykt som lønnskostnader, er i dag for høyt og kan gå ut over nødvendige ressurser til å opprettholde og utvikle kvaliteten i totaltilbudet.

Det 3-årige interne prosjektet "Balansert omstilling for utvikling", Bofu, er initiert av universitetsdirektøren for å sikre framtidig robusthet og kvalitet i de tilbud og aktiviteter UiS ønsker å ha (US 06/10). Gjennom strategiske vurderinger og prosesser skal det frigjøres midler fra dagens aktiviteter til de høyest prioriterte områdene UiS ønsker å videreutvikle. Bofu vil være ett av fokusområdene for UiS i 2010, og handlingsplaner med enkelthetenes tiltak i Bofu-prosessen 2010-2012 ble vedtatt av styre i februar 2010.

Etter omleggingen til enhetlige, ansatte ledere på fakultets- og instituttnivå i 2004, i kombinasjon med rådgivende organer på disse nivåene, har det blitt gjennomført flere tilpasninger bl.a. ved å gi økte fullmakter til instituttene og ved å utvikle rådene til å bli viktige arenaer for medvirkning. Våren 2010 er styrings- og ledelsesstrukturen ved UiS oppe til vurdering.

En omfattende medarbeiderundersøkelse ble gjennomført i 2009. Den viste at de fleste finner seg godt til rette på arbeidsplassen, men andelen medarbeidere som har opplevd mobbing av seg selv eller andre, er for høyt. Det er satt i gang mange tiltak mot trakassering på arbeidsplassen, og arbeidet vil bli fulgt nøye opp i 2010.

Sektormål 5: museal virksomhet

Universitetet i Stavanger har et særskilt ansvar for å bygge opp, drive og vedlikeholde museum med vitenskapelige samlinger og utstillinger for publikum.

Arkeologisk museum (AM) ble en del av UiS fra 1. januar 2009, og har en handlingsplan tilpasset UiS sin strategi både i form og innhold.

Publikumsbesøket for 2009 ved AM endte på 44 093, og antall omvisninger var 880. I løpet av 2009 besøkte rundt 12.000 cruiseturister Jernaldergården på Ullandhaug. AM avgav i 2009 26 uttalelser til Riksantikvaren i forbindelse med søknader om dispensasjon fra kulturminneloven § 8.

Gjenstandsdatabasen ble i 2009 konvertert til de arkeologiske universitetsmuseene sin nasjonale satsning av museenes samlinger med digitalisering og tilgjengeliggjøring - MUSIT, og ble tilgjengelig i februar 2010.

AM arbeider med en ny forskningsstrategisk plan som er planlagt ferdigstilt i 2010. Planen vektlegger bl.a. satsning på forskning på materiale i samlingene.

Samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon - søknad om SAK-midler

KD har bedt om innspill til SAK 2010 i *Rapport og planer (2009–2010)*. SAK-tiltak beskrevet i dokumentet er ment å utgjøre grunnlaget for tildeling av SAK-midler fra departementet. Konkrete SAK-tiltak ved UiS er utarbeidet i samarbeid med UiA, UiT og Høgskolen i Telemark. I tillegg beskrives SAK-prosesser med tre andre institusjoner som vil prioriteres i 2010. Disse institusjonene er HSH, HiB og MHS.

Planer fremover

Når det gjelder planer for 2010 vil styret og ledelsen særlig ha fokus på realisering av viktige elementer i strategiplan 2009–2020, med vekt på:

- Ytterligere å konkretisere utviklingsideen om "Norges nyskappingsuniversitet"
- Omstilling og utvikling, herunder tydeligere faglig profilering
- Arbeidsmiljø og trivsel, bl.a. med oppfølging av medarbeiderundersøkelsen
- Nasjonalt strategisk samarbeid med prioritet på Sørvestlandet (UiA/UiS og også UiB samt HiB, HSH og MHS), og Nordområdene (UiT)
- Internasjonalt strategisk samarbeid med felles søknad med UiA, om opptak som medlem i ECIU og bilateralt samarbeid med utvalgte universiteter

Universitetsdirektøren viser til vedlagt notat og som konkretiserer hvordan vi vil jobbe videre med disse i 2010.

Avslutning

Slik universitetsdirektøren ser det har Universitetet i Stavanger i store trekk nådd målsettingene i 2009 innenfor de fem sektormålene med tilhørende virksomhetsmål slik de er satt av departementet, selv om resultater på de kvantitative styringsparametrene viser noe varierende grad av måloppnåelse på noen områder.

Som vedlegg i Rapport og planer (2009–2010) følger et sett av datagrunnlaget for de kvantitative styringsparametrene som er knyttet til virksomhetsmålene, samt noen nøkkeltall innenfor utdanning og foreløpig årsregnskap for 2009.

Forslag til vedtak:

Styret godkjenner Rapport og planer (2009–2010), og vil særlig påpeke den positive utviklingen for en del viktige parametere for videreutviklingen av UiS som universitet.

Per Ramvi
Universitetsdirektør

Eli L. Kolstø
økonomi- og virksomhetsdirektør

Saksbehandlere: Tom Klemetzen, Kjartan Lindland

Vedlegg: Rapport og planer (2009–2010)